

**Kartläggning av
funktionshinder i kollektivtrafik**

**Presentation
2018-03-26**

**Uppdrag enligt regleringsbrev
avseende Trafikanalys**

**Tom Andersson
Projektledare**

Uppdraget

Trafikanalys ska kartlägga hinder för tillgänglighet och användbarhet inom kollektivtrafiksystemet för personer med funktionsnedsättning.

I uppdraget bör samverkan ske med andra relevanta myndigheter och aktörer.

Uppdraget ska redovisas senast den 29 mars 2019.

https://www.trafa.se/globalassets/styrdokument/regleringsbrev/myndighet_trafikanalys.pdf

Avgränsningar

Uppdraget är avgränsat till kollektivtrafik, men viktigt att belysa hinder såväl ”till” som ”i” kollektivtrafik, att inte bara se till fysiska hinder, utan även informations- och organisationsfrågor, inklusive samordning (jmf. TS 2016).

Mot den bakgrunden arbetar Trafikanalys med utgångspunkten *hela-resan-perspektiv på kollektivtrafik*, där kollektivtrafik är i fokus, men där alla slags systemfaktorer beaktas.

TS. 2016. Funktionsnedsatta och kollektivtrafik - Hur fungerar lagen? Rapport. Transportstyrelsen. TSG 2015-267.

Samverkan

Mille Salomaa Lindström, Myndigheten för Delaktighet (MFD)

Maja Edvardsson, Trafikverket (TrV)

Jonathan Sundin, Transportstyrelsen (TS)

Sara Rhudin, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

Helena Leufstadius, Svensk Kollektivtrafik (SK)

Lars Annerberg, Transportföretagen (TF)

Konsumentverket (KO) INBJUDAN 26/3

Sjöfartsverket (SV) INBJUDAN 26/3

Mål

Målet är att kartlägga funktionshinder i kollektivtrafiken.

Med "kartläggning" avses en aktuell och systematisk sammanställning av hinder i brukar- och användarperspektiv, även kollektivtrafikaktörers ansvar och kunskapsunderlag avseende dessa hinder.

Med "funktionshinder" avses egenskaper i transportsystemet som hindrar personer med funktionsnedsättning att utnyttja kollektivtrafiken.

Mål

Myndigheten för delaktighet (MFD) har föreslagit ett effektmål och tre resultatmål för uppföljning på transportområdet.

- Effektmålet: Personer med funktionsnedsättning har jämlika möjligheter att resa oavsett bostadsort och vart i landet
- Resultatmålen: (I) Tillgängligheten på fordon, bytespunkter och biljett- och informationssystem har ökat, (II) Kunskapen om tillgänglighet i kollektivtrafiken har ökat, och (III) Färre resor med färdtjänsten försenas eller uteblir.

Resultatmålen är vägledande för den aktuella kartläggningen.

Metodproblem

Strategin är ta fram överlappande och kompletterande underlag om funktionshinder i kollektivtrafik, snarare än att genomföra en sammanhållen representativ undersökning.

- Ingen vedertagen eller enkel avgränsning av populationen
- Inte heller några givna eller enkla kriterier för vilka "funktionshinder"
- Ingen given tolkning av omfattning på "hela-resan-perspektiv" avgränsat till kollektivtrafik- och transportsystem

Validitet söks genom varierande källor.

Sju delmål

1. Internationell forskningsöversikt avseende studier av funktionshinder i kollektivtrafik,
2. Sammanställning av statistik och kvantitativa undersökningsresultat om personer med funktionsnedsättning och funktionshinder i kollektivtrafik,
3. Sammanställning av kunskapsunderlag om arbetsmarknad och hälsa i syfte att bedöma om samspel med faktorer än transportsystemet,
4. Kunskapsläget hos myndigheter och infrastrukturförvaltare, sammanställning av samhällsaktörernas ansvar, åtgärder och uppföljning, kunskapsunderlag och kunskapsgap
5. Kunskapsläget hos branschorganisationer och transportföretag, sammanställning av marknadsaktörernas ansvar, åtgärder och uppföljning, kunskapsunderlag och kunskapsgap
6. Kvalitativ undersökning av rotorsaker, dvs. grund- och huvudorsaker, till uteslutna, inställda, avbrutna och försenade resor,
7. Kvantitativ undersökning av orsaker till uteslutna, inställda, avbrutna och försenade resor.

Analysmål

Prioritering och värdering av hinder i kollektivtrafik i flera perspektiv, primärt brukar- och användarperspektiv, men även kollektivtrafikaktörernas perspektiv, samhälls- och marknadsaktörer, samt även mer generella samhällspolitiska och samhällsekonomiska perspektiv på hela-resan för personer med funktionsnedsättning.